

Dosarul nr.2r-329/22
2-20091974-01-2r-23062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Culinca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

DECIZIE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Marin Tofan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marin Tofan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Marin Tofan cu privire la emiterea unei decizii suplimentare,

c o n s t a t ă:

La 03 august 2020, Marin Tofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea dosarului privind autorizarea ridicării rulajelor bancare în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral în mărime de 200000 de lei.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Marin Tofan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea tergiversării examinării dosarului în termen rezonabil.

La data de 24 decembrie 2020, Marin Tofan a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 16 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Marin Tofan împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat lui Marin Tofan un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor prin depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept care întemeiază apelul, precum și prezentarea copiilor cererii de apel suplimentare într-un număr egal cu numărul participanților la proces; s-a explicat lui Marin Tofan că, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită; s-a explicat lui Marin Tofan că, asupra

restituirii cererii de apel va decide un complet de trei judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces.

La 23 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.59), Marin Tofan a depus cererea de apel suplimentară.

Prin încheierea din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de Marin Tofan împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a intentat procedura de apel.

Prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Marin Tofan și s-a menținut hotărârea din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 12 aprilie 2022, prin intermediul poștei, Marin Tofan a depus o cerere în temeiul art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare, în vederea expunerii asupra solicitării privind dezvăluirea datelor urmăririi penale în cauza penală nr. 2017210672, prin prezentarea rapoartelor.

Prin încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Marin Tofan cu privire la emiterea unei decizii suplimentare, la examinarea cererii de apel înaintate de Marin Tofan împotriva hotărârii din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Marin Tofan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

La 07 iunie 2022, prin intermediul poștei (f.d.188), Marin Tofan a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, soluționând prin decizie problema în constatarea dezvăluirii (divulgării) datelor urmăririi penale prin prezentarea rapoartelor semnate de judecătorul Aurelia Cazacliu și procurorul Ivan Rapeșco la cauza examinată, constatarea faptului că la materialele cauzei se află rapoarte semnate de judecătorul Aurelia Cazacliu și procurorul Ivan Rapeșco, ce nu au nicio legătură cu litigiu dedus judecății, iar prin prezentarea acestora într-o altă cauză au fost divulgate (dezvăluite) datele unei cauze penale prin care a fost denigrată imaginea sa, sesizarea Procuraturii Generale privind divulgarea (dezvăluirea) datelor urmăririi penale, prin prezentarea rapoartelor semnate de judecătorul Aurelia Cazacliu și procurorul Ivan Rapeșco la cauza examinată, constatarea încălcării drepturilor și libertăților sale prin emiterea hotărârii contestate.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu motivele indicate de instanță în încheierea contestată.

Totodată, a menționat că, din start, la examinarea cauzei, acțiunii înaintate, instanța a ignorat absolut toate prevederile Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, care în art. 4 prevede examinarea pricinii și sarcina probațiunii.

Instanța de apel a ignorat constatările referitor la emiterea de către prima instanță a unei hotărâri ilegale, din motiv că nu au fost respectate prevederile legii și nu s-a obligat intimatul de a prezenta raportul, or, acest raport este cerință importantă

la judecarea cauzei și emiterea unei hotărâri legale, iar în cazul în care acel raport nu s-a prezentat, instanța nu era în posibilitate de a se pronunța sub nicio formă asupra acțiunii înaintate.

Drept urmare a solicitării formulate în cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău a obligat intimatul să prezinte raportul și referința inclusiv în copii pentru participanți. În rezultat, intimatul a prezentat niște rapoarte semnate de judecătorul Aurelia Cazacliu și procurorul Procuraturii Criuleni, Ivan Rapeșco, care se refereau la o altă cauză decât cea dedusă judecării. Or, studiind rapoartele date, a sesizat că semnatarii acestor rapoarte au dezvăluit (divulgat) datele urmăririi penale, în care ilegal a fost cercetat penal, bănuț de comiterea unor infracțiuni grave. În cadrul ședințelor de judecată a sesizat instanța cu privire la rapoartele menționate, prin care a solicitat constatarea divulgării (dezvăluirii) datelor urmăririi penale prin prezentarea rapoartelor menționate, care se referă la un alt caz.

Ulterior recepționării deciziei motivate a instanței de apel, a constatat că instanța nu s-a expus asupra solicitărilor sale și nu a constatat că la dosar au fost prezentate rapoarte ce nu au nicio legătură cu cauza dată, ceea ce a determinat înaintarea cererii în temeiul art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă privind emiterea unei hotărâri suplimentare. Prin încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea ca fiind neîntemeiată, motivând că cererea nu se încadrează în prevederile art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă. Prin fraza precum că „prin solicitarea recurentului se urmărește scopul emiterii unei alte soluții decât cea adoptată prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău”, instanța a dovedit faptul că nu este părtinitoare și obiectivă. Prin acesta se dovedește că instanța recunoaște că au fost încălcări legale. Rolul dirigitor al instanțelor de judecată este unul clar, de a înfăptui justiția, iar orice tratări despre unele înțelegeri ale părților și scopul acestora, nu-i dă dreptul instanței de a se expune astfel. Or, prin aceasta instanța a luat apărarea părții adverse antrenate în proces, cât și a altor persoane.

În decizia emisă instanța era obligată să se expună asupra tuturor probelor cercetate și a tuturor cererilor, demersurilor formulate de părțile procesului, însă în decizia contestată acestea nu se regăsesc.

De asemenea, în încheierea contestată instanța a indicat că, prin decizia contestată au fost stabilite faptele, cât și constatările reținute în mod irevocabil, se bucură de prezumția absolută de adevăr și nu pot fi contrazise printr-o altă hotărâre. Prin această frază consemnată într-un act judecătoresc s-a depășit limită atât a legalității, precum și a bunului simț. Or, instanța de apel și-a asumat rolul unei instanțe ierarhic superioare prin care a decis soarta unui eventual recurs împotriva deciziei instanței de apel.

Recurentul a afirmat că, în încheierea contestată, instanța a recunoscut că au fost prezentate în calitate de probe unele rapoarte, doar că le-a dat o apreciere formală, ceea ce nu poate schimba tabloul factual, iar lipsa constatărilor solicitate în cererile înaintate, nu a dus la soluționarea eronată a cauzei de către instanța de fond. Or, instanța a realizat că, la materialele cauzei civile au fost anexate rapoarte, care nu au nicio legătură cu această cauză, însă nici nu s-a expus referitor la anexarea acestora la cauza dată și care a fost rolul prezentării acestora.

Referitor la aspectul privind considerarea de către instanță a cererii privind emiterea unei hotărâri suplimentari drept un recurs camuflat, care ar avea o altă

menire, a opinat că, nu este înțeles rolul instanței și modul de expunere într-un act judecătoresc, prin care îi creează impresia că operează nu cu normele legale, dar cu niște constatări personale în care ar avea vreun interes personal în soluționarea acestui litigiu sau poate faptul că judecătorul raportor Ruxanda Pulbere, având și calitate de membru al Colegiului de etică și disciplină pe lângă CSM, a conștientizat că, hotărârile emise cu participarea sa, nu vor fi anulate, asumându-și rolul de cea mai ierarhică instanță a tuturor instanțelor.

Prin încheierea contestată, instanța de judecată nici nu a intrat în esența cererii privind emiterea unei hotărâri suplimentare. La emiterea deciziei, prin probele cercetate în instanța de judecată, ultima urma să se expună corespunzător asupra tuturor solicitărilor. Or, în cererea înaintată a indicat că, în momentul examinării cauzei a solicitat instanței constatarea precum că de către intimat au fost prezentate rapoarte care nu au nicio legătură cu cauza ce se examinează, însă în decizie nu a regăsit nicio expunere asupra solicitării înaintate. Încheiere emisă este ilegală, or, pe tot parcursul judecării cauzei, instanța pune la baza unei decizii acele probe care au fost cercetate și care părțile au avut acces în egală măsură. Odată ce au fost prezentate anumite documente care l-au caracterizat negativ, soluția de respingere a acțiunii a fost rezultatul prezentării acelor rapoarte, însă nu puteau fi luate în considerare acte care nu au nicio legătură directă cu cauza examinată

Copia recursului declarat a fost expeditată în adresa intimatului la data de 23 iunie 2022, prin scrisoare (f.d.192) și a fost recepționată la 29 iunie 2022, conform avizului de recepție (f.d.194).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel în data de 24 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 07 iunie 2022, prin intermediul poștei (f.d.188).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel la 02 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.184). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Marin Tofan și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul reiterează că, prin cererea de chemare în judecată depusă la data de 03 august 2020 de către Marin Tofan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, s-a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea dosarului privind autorizarea ridicării rulajelor bancare în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral în mărime de 200000 de lei (f.d.2-6).

Prin hotărârea din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Marin Tofan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea tergiversării examinării dosarului în termen rezonabil (f.d.39, 42-45).

Instanța de apel judecând cauza civilă în ordine de apel, prin decizia din 01 februarie 2022, a respins cererea de apel depusă de Marin Tofan și a menținut hotărârea din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.162-169).

Ulterior, Marin Tofan a depus o cerere, în temeiul art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, prin care a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare, în vederea expunerii asupra solicitării privind dezvăluirea datelor urmăririi penale în cauza penală nr. 2017210672, prin prezentarea rapoartelor în cauza dată (f.d.172).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 24 mai 2022, a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Marin Tofan privind emiterea unei decizii suplimentare (f.d.181-183).

Prin prisma criticilor aduse de către recurent în vederea casării încheierii contestate, Colegiul apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind respingerea cererii de emitere a unei decizii suplimentare, din motivele ce succed.

În temeiul art. 250 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă: a) nu s-a pronunțat asupra unei pretenții formulate de către părți sau de către intervenientul principal; b) rezolvând problema dreptului în litigiu, nu a indicat suma adjudecată, bunurile ce urmează a fi remise sau acțiunile pe care pârțitul trebuie să le îndeplinească; c) nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

La caz, Colegiul reiterează că, Marin Tofan a formulat cererea de emitere a unei hotărâri suplimentare, în baza art. 250 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, motivând necesitatea emiterea acesteia în vederea expunerii asupra solicitării privind dezvăluirea datelor urmăririi penale în cauza penală nr. 2017210672, prin prezentarea rapoartelor. Or, Marin Tofan a pretins că, de către intimat au fost prezentate niște rapoarte care nu au legătură cu litigiul dedus judecătii, însă se referă la un alt caz.

În situația în care art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă stabilește strict cazurile ce determină emiterea unei hotărâri suplimentare în baza temeiului dat, Colegiul apreciază ca fiind justificată constatarea instanței ierarhic inferioare precum că, cererea înaintată de Marin Tofan nu se încadrează în prevederile art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Colegiul notează că, hotărârea suplimentară reprezintă acel act dispozițional judecătoresc care se emite după pronunțarea hotărârii judecătorești de bază prin care a fost soluționat fondul cauzei în vederea asigurării caracterului deplinătății ei. Prin hotărârea suplimentară nu poate fi modificată esența soluției date prin hotărârea de bază.

În contextul criticilor aduse încheierii contestate de către partea recurentă, Colegiul relevă că, acestea, în esență, exprimă dezacordul cu poziția instanței de apel, care nu s-a pronunțat prin hotărâre suplimentară în privința solicitării sale

formulate în baza art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, referitor la faptul că prin prezentarea rapoartelor au fost dezvăluite datele urmăririi penale în cauza penală nr. 2017210672, care nu au legătură cu litigiul soluționat.

La acest capitol, instanța de apel a indicat că, argumentul dat a fost examinat la examinarea cauzei în ordine de apel, însă în cazul în care recurentul consideră că, poziția instanței de apel nu răspunde problemei ridicate, legislația procesual civilă acordă posibilitatea contestării deciziilor instanței de apel în termenul prevăzut de lege.

În altă ordine de idei, Colegiul reține că, alegațiile recurentului nu pot justifica casarea încheierii contestate, or, art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă stabilește expres cazurile de emitere a unei hotărâri suplimentare.

Colegiul reiterează că, în esență, criticile recurentului vizează dezacordul cu motivarea instanței de apel la examinarea apelului declarat împotriva hotărârii primei instanțe, precum și că decizia motivată nu ar corespunde prevederilor art. 239, art.373 Cod de procedură civilă, precum și vizează dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, pretinsa nesoluționare a cererilor formulate, care și pot servi ca motive într-un eventual recurs exercitat împotriva deciziei instanței de apel.

Respectiv, solicitarea recurentului formulată în recurs referitor la constatarea faptului că, la materialele cauzei se află rapoarte, ce nu au nicio legătură cu litigiul dedus judecătii, la fel, în esență, ține de aprecierea probelor existente la materialele cauzei, precum și soluționarea cererilor și demersurilor înaintate în cadrul examinării fondului cauzei, nu poate fi supusă aprecierii în cadrul examinării unui recurs exercitat împotriva încheierii instanței de apel, în situația în care acestea pot fi invocate într-un eventual recurs exercitat împotriva deciziei instanței de apel.

La acest aspect, Colegiul evidențiază că, în conformitate cu art. 429 alin.(1) Cod de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel, iar art. 432 Cod de procedură civilă stabilește temeiurile declarării recursului.

Având în vedere că, instanța de apel la soluționarea, prin încheierea contestată, a cererii cu privire la emiterea unei decizii suplimentare, a rezultat din temeiul invocat de către Marin Tofan și examinând cererea din perspectiva art. 250 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, a constatat că, cererea cu privire la emiterea deciziei suplimentare nu se încadrează în prevederile citate. Astfel, nu poate fi reținută încălcarea drepturilor și libertăților recurentului în sensul pretins.

Cu referire la aserțiunea recurentului precum că nu ar fi înțeles rolul instanței, care în opinia sa, în expunerile din actul judecătoresc, nu s-ar conduce de normele legale, însă ar fi niște constatări personale, Colegiul relevă că, judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

În ceea ce vizează alegația recurentului precum că, prin prezentarea rapoartelor într-o altă cauză au fost divulgate (dezvăluite) datele unei cauze penale prin care a fost denigrată imaginea sa, Colegiul accentuează că, prin pârgھیile legale prevăzute de legislația în vigoare, recurentul poate să-și apere drepturile sale în condițiile în care consideră că i-a fost încălcat un drept al său. Or, fiecare aspect are o reglementare legală diferită, având în vedere natura dreptului încălcat.

Referitor la solicitarea recurentului Marin Tofan, formulată în recurs, cu privire la sesizarea Procuraturii Generale privind divulgarea (dezvăluirea) datelor urmăririi penale, prin prezentarea rapoartelor la cauza examinată, Colegiul menționează că, aceasta se realizează în condițiile Codului de Procedură Penală.

Din considerentele redate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Marin Tofan.

Se menține încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marin Tofan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat